

Ἔστι τοίνυν ὁ βασιλεὺς πρῶτον μὲν περὶ θεὸν εὐσεβῆς καὶ παντὸς οὐτινοσοῦν ἄλλου τῶν ὄντων τὸ δαιμόνιον προτιμῶν, τὴν περὶ αὐτὸ θεραπείαν καὶ ἐπιμέλειαν αὐτῆς κρηπίδα καὶ βάσιν τῆς βασιλείας ἡγούμενος. Οἷς μὲν γὰρ βασιλείας ιδέαυ τε καὶ παράδειγμα τὸ δαιμόνιον οἶδεν, ἐξομοιοῦν ἑαυτὸν ὡς οἶόν τε τῷ κρείττονι βούλεται, οἷς δὲ ἐν οὐδὲν οὐδ' ὅπωςτιοῦν οὐχ οἶόν τε γενέσθαι μὴ τῆς ἐκεῖθεν ξυνεφαπτομένης ῥοπῆς, οὕτω τοι τῇ προνοίᾳ προσέχειν ἐθέλει τὸν νοῦν, ὡς μηδὲ ἐν αὐτῷ τῶν κατωρθωμένων, ἀλλὰ θεῷ περιάπτειν. Δυσὶν δὲ ἐκείνοιον φιλία ἂν ξυσταίῃ τῷ βασιλεῖ καὶ θεραπείᾳ περὶ τὸ κρείττον. Μετὰ δὲ τοῦτο χρυσέας οὕτως εὐτυχεῖ θαλάμῳ κίονας ὑποστήσας, ὡς ἔφη τις, οὐκ ἔστιν ὅτῳ ἂν οὐ χρήσαιτο τῶν καλλίστων, τῶν ὑπηκόων ἐπιμελούμενος, νῦν μὲν ἑαυτὸν ὡστινοσοῦν ἀρετῆς ιδέαυ παρασκευάζων καὶ πρὸς ὃ βλέπειν ἔχοντες ἕκαστοι βελτίους ἂν γένοιοντο. Νῦν δὲ πάνθ' ὅσα ἂν εἰπεῖν ἔχοι τις ἐπιτηδειῶς διεξερχόμενος οἷς ὁ τῶν ὑπηκόων ἀμείνων αἰεὶ γιγνόμενος βίος μάλιστ' ἂν εἴη θορύβου πόρρω παντὸς καὶ ἦν ἐν πόλεσιν ἀταξίαν καὶ στάσιν ἢ πάντα καλῶς ποιοῦσα ταύτην εἶωθεν ἔρις, ταῦτά τοι παντὶ μὲν ἐσμῶ κοσμεῖται τῶν ἀρετῶν, ἀπάσης δὲ ἡστινοσοῦν ἐνεργείας ἀρίστης αὐτὸς ἔστιν αἴτιος, ἐν τε

2. οὐτινοσοῦν NBAM: οὐτινοσοῦν Π τῶν ὄντων τὸ δαιμόνιον NΠBA: τὸ θεῖον M 3 κρηπίδα M: κρηπίδα NΠBM
 4. ἡγούμενος NBAM: ἡγούμενος Π τε A: τὲ NΠAM
 5. δαιμόνιον NΠBA: θεῖον M 6. οἶόν NΠBM: οἶον A
 7. ἐκεῖθεν NΠBM: κεῖθεν A^ε τοι NΠBA: λείπει M
 τῇ ΠBAM: τῆ N 8. μηδὲ ἐν ἔγγραφᾳ: μηδεὲν NΠBA: μηδὲν M αὐτῷ Π: αὐτῷ NBAM 9. ἀλλὰ ΠBAM: ἀλλὰ N
 ἐκείνοιον NBAM: ἐκείνοιον Π φιλία NBAM: φιλίαν Π
 10. κρείττον NΠBA: κρείττον^ε θεῖον M 11. τις NΠBM: τίς A
 16. γιγνόμενος NΠBA: γινόμενος M μάλιστ' AM:
 μάλιστα NΠB 19. ἐν τε AM: ἐν τὲ NΠB

οὐδέν ἐστι τῶν ἀπάντων, ὁ γεγονὸς μὲν ὑπ' αὐτοῦ μὴ οὐ τῶν σπουδαίων ἂν εἶη, παρεθὲν δὲ αὐτίκα μὴ οὐ τῶν φαύλων ἂν δόξοι. Σωφροσύνην μὲν γὰρ οὕτως ἀσπάζεται κομιδῇ ὡς μηδενὶ δήπου τῶν φαινομένων ἡδέων ἠττᾶσθαι· ἄτοπον γὰρ τοῖς ὅλοις νενόμικεν, εἰ ὄν ἀήττητον ἐχρῆν εἶναι δικαίως, οὗτος ὡςπερ ἀνδράποδον ὅ 5 ὑπὸ τῶν ἡδέων ἄγοιτό τε καὶ φέροιτο, καὶ ὄν ἐλεύθερον ἔδει καὶ πάντων κρατοῦντα φαίνεσθαι, τοῦτον ἠττᾶσθαι τοῖς χείροσι καὶ ἂ ἂν εἴκειν καὶ πειθαρχεῖν ἐθέλοι λόγῳ κελεύοντι. Ἀνδρείας δὲ τοσοῦτον αὐτῷ περίεστιν, ὡς ἄνευ ταύτης μηδὲ βασιλείαν οἶεσθαι εἶναι μηδὲ τὴν ἀρχὴν ξυνεστάναι. Εἰ γὰρ μήτ' ἄγαν ἐν ταῖς εὐ- 10 τυχαῖς ἐπαίρεσθαι δεῖ, μήτ' ἐν ταῖς ἀθυμίαις μάλιστα ταπεινοῦσθαι, ταυτὶ δὲ ἄρα βασιλικὸν μὲν ἦθος ἐμφαίνει, χωρὶς δὲ ἀνδρείας οὐκ ἂν ποτε γένοιτο, ἥκιστα βασιλείαν ἄνευ ἀνδρείας, οὐδ' ἂν πολλὰ κάμητις, εὐρεῖν δυνατὸν. Εἶτα πολίτην μὲν ὄντινον ὁ φυσικὸς ἠνάγκασε νόμος ἀνδρείως ὑπὲρ πατρίδος αὐτῆς μάχεσθαι 15 καὶ γονέων καὶ παίδων καὶ ἱερῶν καὶ τάφων καὶ νόμων ὅσα τε ἄλλα πόλιν ξυνίστησιν· ἄλλως γὰρ οὐδὲ πολίτης ἂν εἶη, οὐδέ γε καλεῖσθαι τοῦνομα δίκαιος· βασιλέα δὲ πολέμου καὶ μάχης ἐπιστατοῦντα καιρῷ καὶ νῦν μὲν οὐκ ἄνευ ἀνδρείας ἰστῶντα τρόπαια, νῦν δὲ καιροῖς εἰκοντα καὶ μὴ τῷ πρὸς πολεμίους θυμῷ ὡςπερ ἐνί 20 τῷ κύβῳ τὰ τῶν ὑπηκόων ἀλόγως πράγματα προϊέμενον, ἀλλὰ δυοῖν ἐκείνοι ἀρίστοιν, εὐτυχία τε καὶ τῷ καλῶς βουλευέσθαι,

2. παρεθὲν ἔγραψα: παρεθὲν ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος παραθὲν M: παραθὲν NIBA ἐθέλοι ἔγραψα: ἐθέλει E 9. περίεστιν MBA: περίεστιν N: περίεστιν M μὴδὲ ἔγραψα: μὴδὲ E

10. μὴδὲ A: μὴδὲ NIBM τὴν ἀρχὴν NAM: τὴναρχὴν IB ξυνεστάναι AM: ξυνεστᾶναι NPB 11. μήτ' NBAM: μήτ' N

ἀθυμίαις IAM: εὐθυμίαις N: εὐτυχίαις B ταπεινοῦσθαι NBAM: πεινοῦσθαι Π 12. ἀνδρείας IBAM: ἀνδρίας N

14. τις NIBM: τις A εὐρεῖν NBAM: εὐρεῖν II 16. ὅσα NBM: ὅσα BA 22. ἀρίστοιν BAM: ἀριστοιν NΠ

μὴ ὅτι τάφους καὶ νόμους, ἀλλ' ὅλας χώρας καὶ ὅλας πόλεις καὶ ὅτιοῦν ἔθνος τῶν ὑπηκόων ὅσαι ὦραι σώζειν πειρώμενον ἀνδρείον οὐ φήσομεν; Καὶ πῶς ὀρθῶς τὰ πράγματα κρίνειν δόξομεν ἢ πῶς οὐκ ἀφηρηκότες ἂν εἴημεν τοῦ βασιλέως μάλιστα τὸ ἐπίσημον;

5 Καὶ μὲν δὴ καὶ δικαιοτάτος πάντων ἀνθρώπων ὁ βασιλεὺς. Δυοῖν γὰρ ὄντων οἷς τὸ δίκαιον σώζεται, θατέρω μὲν οὐκ ἄνευ μεγαλοψυχίας ἐθέλει χρῆσθαι, θάτερον δὲ ἐργάζεται φιλανθρωπία μιγνύμενον, καὶ μόνος ἀνθρώπων οὗτος τὸ μὲν τι τῆς ἀρετῆς ἐπιτείνει, τὸ δὲ ἀμέμπτως ὑποχαλᾷ καὶ δικαιοσύνην ἐντεῦθεν ἄλλην

10 ξυνίστησι, βασιλικωτάτην τῷ ὄντι καὶ οἷα προσήκει τῷ μεγίστῳ καὶ πρώτῳ βασιλεῖ τε καὶ ἄρχοντι. Ἐνταῦθα σπουδαῖος μὲν ὅστισοῦν φαιδρὸς τε καὶ εὐελπὶς καὶ ὅστις αὐτῷ τε ξύνοιδε τῶν ἀγαθῶν καὶ σοφὸς τις ἅπας ἐν λόγῳ καὶ φιλοσοφία τιμᾶται, τὸ βασιλεῖα ξυγγενέστατον χρῆμα καὶ ὁμοιότατον· στυγνάζει δὲ ὁ

15 φαῦλος, καὶ δίκας μὲν δίδωσιν ὡς πονηρὸς καὶ ἀκόλαστος, οὐ μὴν ὑπερβαίνει τὸ μέτρον, οἶμαι, τῆς δίκης, ἣν ἂν παρὰ παιδὸς ἀδικούντος λάβοι πατήρ σωφρονίζειν ἐκεῖνον βουλόμενος. Πατήρ γὰρ ἦν ἡμῖν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ λόγῳ καὶ τοῦ μεγίστου βασιλέως εἰκῶν. Καὶ μὴν ὅση τις ἐστὶ τοῦ βασιλέως ἢ φρόνησις ῥά-

20 διον, οἶμαι, καὶ τοῦ παντὸς ξυνιδεῖν. Ὁ γὰρ τοσοῦτων μὲν πόλεων καὶ ἐθνῶν, τοσοῦτων δὲ ἀνθρώπων κοινῇ καὶ καθ' ἕκαστον

1. μὴ ὅτι M: μνότι NΠΒΑ ὅλας πόλεις NΠΒΑ: πόλεις M

5. δικαιοτάτος ΒΑΜ: δικαιο^τ Π: δικαιο^ττερον N 7. δὲ

NΠΒ: δὲ τὸ ΑΜ ἐργάζεται NΠΒΑ: ἐργάζεσθαι M 10. βασιλικωτάτην ΠΒΑΜ: βασιλικωτάτης N τῷ ὄντι ἔγραψα: τῶ ὄντι N: τῶόντι ΠΒΑΜ οἷα M: οἷα NΠΒΑ 12. ὅστις NBAM: ὅστις Π αὐτῷ NBAM: αὐτῷ Π ξύνοιδε ἔγραψα: ξυνοῖδε E 18. ἡμῖν NΠΒ: λείπει ΑΜ 19. εἰκῶν ΠΒΑΜ: εἰκῶν ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος εἰκῶν N 20. τοῦ NBAM: τοῦς Π 21. καθ' ἕκαστον M: καθέκαστον NΠΒΑ

ἐπιμελούμενός τε καὶ προνοούμενος, ὥστε μὴδὲ καθεύδειν ἔχειν, μὴ δτι γε τρυφᾶν καὶ ἀνειμένη χρῆσθαι διαίτη τε καὶ ἀβρότητι, πόρρω ἂν εἴη φρονήσεως καὶ σοφίας ἐλαύνων καὶ μᾶλλον ἢ περ ἄλλος τις ἀνθρώπων ἂν δύναίτο. Μαρτυρεῖ δὲ καὶ Ὅμηρος, ἐπισκώπτων τὸν Ἀγαμέμνονα, ῥαθυμοῦντα καὶ ὀλιγωροῦντα τῶν Ἀχαιῶν, οἷς ὄνειρος ἐκ Διὸς πεμφθεὶς ἔλεγεν Οὐ χρὴ παννύχιον εὔδειν βουλευφόρον ἄνδρα ὃ λαοὶ τ' ἐπιτετρόφαται καὶ τόσσα μέμηλεν, ὡς βασιλέα μὲν ὄντα. ὅς ἂν μὴδ' ἀξιοῖ δι' ὄλης καθεύδειν νυκτὸς, ἀλλὰ τῶν ἀρχομένων αἰεὶ φροντίζειν, βουλευόμενος ὅσα ἂν ἐκείνοις λυσιτελήσειεν, ὃ μὴ μεθ' ὑπερβαλλούσης, οἶμαι, φρονήσεως καὶ σοφίας τῶν χαλεπωτάτων εἶναι ξυμβαίνει, οὐκ ὄντα δ' αὖ βασιλέα, ὃ ἂν ἠδὺ μὲν γένοιτο τὸ καθεύδειν, ἥδιον δὲ τὸ τρυφᾶν καὶ τὸ τραπέζης καὶ γαστρὸς μᾶλλον ἢ τῶν ὑπηκόων ἐπιμελεῖσθαι, ὅς αὐτῷ τούτῳ πρώτῳ τῶν ἀβελτέρων ἂν εἴη νομίσας τοιοῦτῳ τρόπῳ βλακείας ἢ τῶν πολεμίων περιγενέσθαι ἢ τοὺς ὑπηκόους σωθῆναι ἢ αὐτὸν ἐλεύθερον, ἀλλὰ μὴ δοῦλον αὐτίκα μάλα βιώσεσθαι.

Καὶ μὴν βασιλέως οὐκ ἔστιν ἓν οὐδὲν ἡμερώτερον. Ὁ γὰρ πάντα λέγων καὶ πράττων, ὅπως ἂν τοῖς ἀρχομένοις εὖ γένοιτο, πῶς οὐ πρᾶος καὶ ἡμερος μάλιστα πάντων εἰκότως ἂν νομισθεῖη; Διὸ δὴ καὶ μόνον φίλος ἂν εἴη τοῖς ὑπηκόοις, εἰ περ ἐνὶ τούτῳ τῶν ἄλλων παραπλήσιος ἐκείνοις μάλιστα φαίνεται. Φιλία γὰρ

1. ἐπιμελούμενός ΝΠΒ: ἐπιμελούμενος ΑΜ μὴδὲ ἔγραψα: μὴδὲ Ξ
2. μὴ ὅτι ἔγραψα: μὴότι Ξ ἀνειμένη ΒΑΜ: ἀνειμήν ΝΠ
3. τε ΑΜ: τὲ ΝΠΒ
4. ἄλλος Β: ἄλλός ΝΠΑΜ
5. ἂν ΝΠΒ: λείπει ΑΜ
6. πεμφθεὶς ΝΒΑΜ: πεφθεὶς Π
7. εὔδειν ΝΒΑΜ: εὔδειν Π
8. τόσσα Μ: τόσα ΝΠΒΑ
9. μέμηλεν ΝΠΒΜ: μεμηλεν Α
10. μὴδ' ΝΠ: μὴδ' ΒΑΜ
11. ὑπερβαλλούσης ΝΠΒΑ: ὑπερβαλοῦσης ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ὑπερβαλοῦσης Μ
12. 16. αὐτὸν Π: αὐτὸν ΝΒΑΜ
13. 18. ὃ ΝΒΑΜ: ὃ Π
14. 20. μάλιστα ΝΒΑΜ: μάλλιστα Π
15. 22. μάλιστα ΝΒΑΜ: μάλειστα Π
16. φιλία ΠΒΑΜ: φυλία Ν

κἄν ἐν ὁμοίοις ξυσταίῃ, τὰ αὐτὰ δήπου βουλομένοις καὶ μὴ, ἐν
 δ' ἀνομοίοις καὶ οἷς οὐ ταύτ' ἄριστ' ἂν ποτε γένοιτο. Δοκεῖ
 δὲ τὸ ἡμερον παραπλήσιον πᾶσιν ἐθέλειν εἶναι καὶ τῶν αὐτῶν
 ἐρᾶν καὶ ἐφίεσθαι. Δῆλον δὲ οἷς τὰ ἀντικείμενα τούτῳ μὴτ' εἰκειν
 5 ἐθέλει μὴθ' ὄλως ἀλλήλοισι ξυναγελάζεσθαι. Τὸ δὴ οὖν ἐταῖρον
 καὶ φίλον εἶναι τοῖς ἀρχομένοις τὸν βασιλέα τῷ σφίσιν αὐτοῖς
 ἐκῶν εἶναι παραπλήσιον ἑαυτῶν παρέχειν ὁρᾶσθαι ποίαν ὑπερβό-
 λην ἀρετῆς οὐχ ὑπερβικῆ ἢ πῶς οὐκ ἄλλος τρόπος φιλίας, ἀπάσης
 ἡστινοσοῦν ἢν ἂν εἰπεῖν ἔχοι τις ἐταιρείας ἀμείνων καὶ τελεώτερος;
 10 Χωρὶς δὲ ἐκείνων, τὰ μὲν ἄλλα τῆς βασιλείας ὁ βασιλεὺς φύσει
 πῶς νενόμικε γίνεσθαι· ξυμπαρομαρτεῖν γὰρ ἐκείνη καθάπερ
 σκιά τῷ σώματι· διὸ καὶ μὴ μάλα βουλομένοις ἐξ ἀνάγκης γί-
 γνεσθαι φύσει, μόνον δὲ εὖ ποιεῖν τῶν ἐκουσίων εἶναι καὶ ὧν ἡ
 βούλησις αἴτιον. Εὖ δὲ εἰδῶς τοῖς μὲν ἐξ ἀνάγκης μὴ πάνυ τοι
 15 προσεῖναι τὸ εὐδαιμον, τοῖς δ' ἐφ' ἡμῖν τε καὶ ἐκουσίοις μάλιστα
 προσγίγνεσθαι τὸ μακάριον, οὕτω τοι χαίρει τῷ εὖ ποιεῖν, ὡς,
 εἴ τι τυχὸν διάλειμμα γένοιτο, μηδὲ βεβασιλευκέναι τότε νομίζειν,
 ἀλλ' ἴσα καὶ τοῖς χυδαίοις εἶναι καὶ τοῖς πολλοῖς, οἷς ὁ βίος ἀνό-
 νητος. Εὐεργετεῖ τοίνυν, μονονοῦ νικῶν αὐτὸς ἑαυτὸν καὶ τῶν

1. ὁμοίοις NBAM: ὁμοίοις Π   2. ταύτ' ἔγραψα: ταυτὰ Ξ
 ἄριστ' M: ἄριστα NΠBA   4. μὴτ' M: μῆτε NΠBA   5. ἐθέ-
 λει NBAM: ἐθέλειν Π   ξυναγελάζεσθαι ΠAM: ξυνάγελά-
 ζεσθαι NB   6. τοῖς ἀρχομένοις NΠB: λείπουσιν AM
 τῷ NΠ: τῶν BAM   7. ἐκῶν BAM: ἐκῶν NΠ   9. τις NΠBM:
 τις A   ἐταιρείας NBAM: ἐταιρέας Π   12. ἐξ ἀνάγκης M:
 ἐξανάγκης NΠBA   13. ἐκουσίων NBAM: ἐκουσίων Π
 14. εἰδῶς ΠBAM: εἰδῶς N   ἐξ ἀνάγκης AM: ἐξανάγκης
 αι
 NΠB   15. εὐδαιμον NBAM: εὐδομον Π   τε AM: τὲ NΠB
 16. προσγίγνεσθαι NΠB: προσγίνεσθαι AM   17. διάλειμμα
 ΠBA: διάλειμα N: διάλλειμα M   μηδὲ ἔγραψα: μὴδὲ NΠAB:
 μηδὲ διεσβεσμένων δύο γραμμάτων μεταξύ τοῦ μὴ καὶ δὲ A
 18. ἴσα ἔγραψα: ἴσα Ξ   19. νικῶν NΠBA: νικῶν M

ὕστερων τὰ ἔμπροσθεν μεθ' ὑπερβολῆς ὄσης ἐλάττω παρασκευάζων. Ἡγεῖται γὰρ, ὅπερ καὶ ἀληθές ἐστιν, αὐτὸν μὲν δεῖν μηδὲν ἴδιον ἔχειν ὅ τι μὴ τοῖς ὑπηκόοις κοινόν, ἐκείνους δὲ τῆς βασιλικῆς ἀπολελαυκότας εὐεργεσίας παρὰ τῆς αὐτοῦ λαμβάνειν μεγαλοπρεποῦς αἰεὶ δεξιᾶς.

Ἄλλὰ μὴν εἰρηνικός ὢν καὶ τῆς εἰρήνης ἐν οὐδὲν ἠγούμενος βέλτιον, οὐχ ἦττον φιλοπόλεμος τίς ἐστι καὶ χαίρων μάχη καὶ Ἐνυοῖ. Εἰρήνη μὲν γὰρ δι' αὐτό τι χρῆμα χρηστὸν καὶ τῷ βίῳ μάλα λυσιτελέστατον, πόλεμος δὲ οὐ πάντη παρὰ τοῦτο κακόν, οὐδ' ὡς κακία νενόμισται, ἀλλ' ἔχων ὅ τι ἂν τις αὐτὸν κακίσοι, 10 τὸ λοιπὸν τῶν χρηστῶν ἂν καὶ αὐτὸς εἴη καὶ ὅσα πρὸς τι τῶν ἀγαθῶν πεπέρασται καὶ τετάχεται· ἔστι γὰρ δι' εἰρήνην ὡσπερ φασὶ τὸ φάρμακον δι' ὑγίειαν, εἰ δὴ δι' αὐτὸ μὲν εἰρήνη καλόν, ὁ δὲ πόλεμος δι' αὐτὴν ἐθέλει γίνεσθαι τοῖς ἀνθρώποις· ὁ βασιλεὺς εἰρηνικώτατος ὢν εἰκότως ἂν τις καὶ φιλοπόλεμος εἴη, ὥστε καὶ 15 φιλοστρατιώτης ἐντεῦθεν ἔσται καὶ τῶν στρατευομένων ἐπιμελής, ὅτε χρόνος αὐτῷ τῆς εἰρήνης ἅπας ἐς παρασκευὴν πολέμου καὶ μάχης ἀναλωθήσεται. Ὁ γὰρ εἰρήνην μὲν ἄγειν διανοούμενος, παρασκευῆς δὲ πολέμου καὶ μάχης οὐδένα λόγον ποιούμενος λανθάνει προδότης τε αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκείας ἀρχῆς γινόμενος καὶ ἐν εἰρήνῃ 20

1. ὑπερβολῆς ὄσης ἐλάττω ΝΠΒΑ: ὄσης ὑπερβολῆς Μ
 4-5. μεγαλοπρεποῦς ΝΒΑΜ: μεγαλοπρεπούς Π 5. αἰεὶ ΠΒΑ: αἰεὶ ΝΜ 6. ἀλλὰ μὴν ΠΜ: ἀλλαμὴν ΝΒ: ἀλλαμην Α ὢν ΝΒΑΜ: ὦ Π ἠγούμενος ΝΠΒΑ: ἠγούμενον Μ 7. τίς ἐστι Π: τίς ἐστὶ ΝΑ: τίς ἐστὶ Β: τίς (ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος τίς) ἐστι Μ
 9. παρὰ ΝΠΒ: δια ΑΜ κακόν ΝΠΒΑ: κακὸς Μ
 10. κακία νενόμισται ΒΑΜ: κακίαν ἐνόμισται ΝΠ ἔχων ΝΒΑΜ: ἔχων Π 10-11. αὐτὸν—ἂν καὶ ΝΠΒΑ: λείπουσι Μ
 11. τὸ λοιπὸν ΝΠΒ: τολοιπὸν Α τι: ΝΒΑΜ: τίς Π 12. ἔστι ΝΒΑΜ: ἐστὶν Π 13. ὑγίειαν ΝΒΑΜ: ὑγείαν Π δι' αὐτὸ ΒΑΜ: δι' αὐτὸ Ν: διαὐτὸ Π 20. τε Α: τὲ ΝΠΒΜ οἰκείας ΝΠΒΑ: οἰκείας Π

διάγων πολέμου καὶ μάχης οὐδὲν [δίαιταν] διαφέρουσιν. Ἄλλὰ
 δὴ τοιοῦτος ὢν τίνα μὲν οὐ φιλήσει τῶν ὑπηκόων ὁ βασιλεὺς,
 ὑπὸ τίνος δὲ αὐτὸς οὐ μάλιστα φιληθήσεται; ἢ τίνα μὲν οὐ σώσει
 τῶν ἀρχομένων, ὑπὸ τίνος δὲ αὐτὸς οὐ μάλιστα σωθήσεται; Πῶς
 5 δ' ἂν αὐτὸς, ἀσφαλῆ τὸν βίον ποιούμενος ἅπασιν, οὐκ ἀσφαλέστα-
 τον ἔξει τὸν βίον, παρὰ πάντων ἀπλῶς φυλαττόμενος, ἢ πῶς οὐκ
 εὐδαιμον ἐργαζόμενος τὸ ὑπήκοον, οὐκ αὐτὸς ἀνδρῶν ἀπάντων
 εὐδαιμονέστατος γένοιτο; Ἡρακλέα μὲν οὖν τὸν Ἀλκμήνης, ὅτι
 δὴ τῇ λεοντῇ μόνῃ καὶ τῷ ῥοπάλῳ τῆς γῆς τὸ πλεῖστον διήει,
 10 τυράννους τε καθαιρῶν καὶ βασιλεῖς ἀντικαθιστῶν τ' ἄλλὰ τε
 πάντα ποιῶν ὅσα περ' ἐκείνου περὶ ποιητῶν ἦσαν παῖδες, ἐκ Διὸς
 ἤκειν ἔφασαν Ἕλληνες· τὸ γὰρ τῶν ἐφ' ἡμῖν κάλλιστον τοῖς
 κρείττοσι καλῶς ποιῶντες ἀπένεμον. Βασιλέα δὲ τὸν χρηστὸν, ὃν
 ἡμῖν ὁ λόγος τοιοῦτον νῦν ἐζωγράφησε καὶ ὃν εἰκόνα τοῦ μεγίστου
 15 καὶ πρώτου βασιλέως προσειπὼν τις οὐκ ἂν ἀμάρτοι, πῶς ἂν οὐ
 παρὰ θεοῦ πεμφθῆναι τοῖς ἀνθρώποις νομίσαιμεν ἢ πῶς μὴ οὐ καὶ
 αὐτὸν ἤκειν ὅπως ἂν εὖ τοῖς τῶν ἀνθρώπων γένοιτο πράγμασιν
 ἡγησόμεθα; Τὰ γὰρ αὐτὰ δίκαιον τῶν αὐτῶν περὶ τοὺς σπουδαιο-
 τέρους οἴεσθαι τε καὶ ἀποφαίνεσθαι.

1. ^{δια}δίαιταν διαφέρουσιν ἔγραψα: φέρουσιν προηγουμένων τι-
 νῶν γραμμάτων διεσβεσμένων A: διαφέρουσιν NIIBM 2. ὢν
 οὐ
 NΠBA: λείπει M 3. οὐ μάλιστα NΠBA: μάλιστα M 3-4. ἢ τίνα-
 σωθήσεται NIIBM: ἢ τίνα-σωθήσεται ἢ τίνα-σωθήσεται A
 5. ἅπασιν NBAM: ἅπασιν Π 6. ἔξει NBAM: ἔξει Π
 7. ἀπάντων NBAM: ἀπάντων Π 9. διήει NBAM: δειήει Π
 10. τε ΠAM: τὲ NB τ' ἄλλα ἔγραψα: τ' ἄλλα AM: τ' ἄλλα NΠB
 πάντα
 11. πάντα ποιῶν NΠBA: ποιῶν M πέρι BAM: περὶ N: περι Π
 15 ἂν NBAM: ἂν Π 16. πεμφθῆναι ἔγραψα: πεμφθῆναι M:
 πεμφθῆναι NΠBA νομίσαιμεν ἔγραψα: νομίσωμεν Ξ οὐ
 οὐ
 καὶ NΠBA: καὶ M 18. πέρι ΠBAM: περὶ Π

Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ μέγιστε βασιλεῦ, τὰ πλεῖστα παρῆς, τοιοῦ-
τον ἐν βραχεῖ σε τὸν βασιλικὸν ἀνδριάντα νῦν ἠνιξάμην, ἦττον
μὲν, οἶμαι, τῆς ἀξίας καὶ τῆς ἣν ἔχω δυνάμεως· τό τε γὰρ
χρῆμα τοσοῦτον ὅσον ὑπερβαίνειν ὄντινον λόγον καὶ ἦν ἂν εἰπεῖν
ἔχοι τις δύναμιν, ἢ θ' ἡμετέρα περὶ λόγους ἰσχὺς ἣτις ποτέ ἐστιν 5
ἀμείνων, οἶμαι, τῆς νῦν προθέσεως· οὐκ ἔλαττον δ' ἴσως τῆς
ξυμμετρίας, ἦν νῦν ὁ χρόνος ἀπῆται, βραχυλογία χαίρων καὶ τῶ
μὴ πλήθει λόγων τὸ παρὸν θέατρον ἀποκναίειν. Σὺ δὲ μακάριος
μὲν τοῦ καλλίστου τούτου προσχήματος, μακαριώτερος δὲ ἣς τε
ἔχεις ἀγαθῆς φύσεως ὧν τε ὑπὲρ τῶν ἀρχομένων φροντίζεις, οὐς 10
οὐδὲ δούλους, ἀλλ' ἐλευθέρους ἡγούμενος, τοιαύτης κηδεμονίας
ἀξιοῖς, ὅσης ἂν καὶ παῖδας εὐγενεῖς ἀγαθὸς πατήρ καὶ φιλόστοργος.
Ὅν οὐκ ἄνευ ἀγαθῆς μοίρας, ὡς ἔοικεν, ὁ θεὸς Ἑλλήνων ἀνέδειξε
βασιλέα, Ἑλλήνων, οἱ πρὶν μὲν γῆς ἄρχοντες καὶ θαλάττης καὶ
τρόπαια τὰ μὲν ἔπλοισι, τὰ δὲ φρονήσει στρατηγικῇ καὶ οἷς βαρ- 15
βάρων φύσει πλεονεκτοῦσιν Ἑλληγες ἐν ἠτινιοῦν μοίρα τῆς οἰκου-
μένης ἰστάντες καὶ τὰ πρῶτα παρὰ πάντων ἔθνῶν κομιζόμενοι,
νῦν οὐκ οἶδ' ὅπως παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀξίαν βαρβάρων ἐνίων ἦτ-
τους ὀφθέντες καθήμεθα, πῶς ἂν εἴποι τις, ἀφηρημένοι μὲν ἀρ-
χὴν ἠντινοῦν γῆς, θαλάττης, πόλεων, χρημάτων, πόρου παντὸς, 20
ἔστερημένοι δὲ ξυμμάχων τε καὶ ξυνήθων καὶ περὶ τῆς μιᾶς ταυ-
τησί πόλεως δεδιότες, τῆς κοινῆς τοῦ γένους ἐστίας, ἢ μόνῃ λέ-
λειπται σωτηρία τοῖς Ἑλλησι. Καὶ τὸ δὴ χειρόν ἀπάντων, ὅτι
καὶ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ὑπὲρ τῶν μεγίστων μάλιστα στασιάζομεν,
παραπλήσιόν τι ποιοῦντες, ὡςπερ ἂν εἴ τινες, τῶν πολεμίων αὐ- 25

5. τις ΝΙΒΜ: τίς Α ἥτις ποτέ Β: ἥτις ποτε ΝΠΑ:
ἥτις ποτ' Μ 6. δ' ΝΠΒΑ: δὲ Μ 7. ὁ ΝΒΑΜ: ὁ Π
βραχυλογία ΝΒΑΜ: βραχυγοία Π 9 (καὶ 10). τε ΙΙΑΜ: τὲ ΝΒ
12. ἀγαθὸς ΝΠΒΑ: ἀγαθὸς Μ 21. τε ΑΜ: τὲ ΝΠΒ
ξυνήθων ΝΠΒΑ: συνήθων Μ 22. ἐστίας ΝΒΑΜ: ἐστίας Π
23. δὴ ΠΒΑΜ: δὲ Ν ἀπάντων ΝΒΑΜ: ἀπάντων Π

τοῖς ἐπιόντων καὶ μάχης ἐνισταμένου καιροῦ, πρὸς ἐκείνους μὲν οὐδὲν ἀξιόλογον οὐδ' ὅπερ εἰκὸς δρᾶν μαχομένους πεπονηκότες ἂν εἶεν, ἐφ' ἑαυτοὺς δὲ τραπέντες σφίσι αὐτοῖς ὄσα καὶ πολεμίοις χρήσονται. Εἶτα πρόφασις μὲν ἡμῖν ἢ εὐσέβεια καὶ τὸ μὴ τῶν
 5 πατρίων ἔξω γενομένους ἀλᾶσθαι. Ταυτὶ γὰρ ἐστὶν ἀκούειν λεγόντων καὶ τῶν πολλῶν· τὸ δὲ ἀληθὲς φιλονεικία καὶ ἔρις, φιλοτιμίαν ἐνίοις φέρουσα. Ἐγὼ δὲ ὅτι μὲν οὐδὲν ἄτοπον οὐδ' ὄσα ἂν εἰπεῖν ἔχοι τις τοῖς ἡμετέροις ἐκεῖθεν ζυμβαίνει δόγμασι καὶ μάλα ἀκριβῶς οἶδα, καὶ δυσχυρισαίμην ἂν παντὸς μᾶλλον τῶν τὰ
 10 τοιαῦτα φιλοσοφούντων. Ὅτι δὲ ἡμῖν ἐντεῦθεν γενήσεται, τῆνᾶλλως οὕτω τηλικούτων ἐστερημένοις ζυμμάχων, ἐβουλόμην ἂν ἀγνοεῖν καὶ τούτῳ μόνῳ μηδὲν διαφέρειν ἀπράγμονος. Οὐδεὶς γὰρ οὕτως εὐήθης οὐδ' οὕτω σφόδρα ὁμόσε τοῖς φανεροῖς ἰὼν, ὅστις οὐκ ἂν ζυγχωρήσειεν ἡμᾶς τὰ ἔσχατα ἐντεῦθεν παρακινδυνεύειν, τοὺς ἡμε-
 15 τέρους δὲ πολεμίους θαρσήσαντας τοιαῦτα τολμήσειν, ἃ ἂν ὁ θεὸς ἐς τὰς ἐκείνων τρέψειε κεφαλᾶς. Εἰ γὰρ νῦν ἡμῖν προσόντων ἐκείνων, λέγω δὴ τῶν ἐκ τῆς Ἑσπέρας ζυμμάχων, καὶ βοηθείας τῆς μὲν διὰ γῆς, τῆς δὲ διὰ θαλάττης ἐλπιζομένης, διαθέουσι μὲν τὴν ἡμετέραν οἱ βάρβαροι, ἀρπάζουσι δὲ χωρία καὶ λιμένας
 20 καὶ πόλεις, ἡμεῖς δὲ κατεπτήχαμεν φόβῳ καὶ περὶ τῆς σωτηρίας ἡμῶν αὐτῶν δεδιότες, τί ποιήσομεν, ἤνίκα ἂν ἐκείνους ὡς πολε-

1. ἐπιόντων NBAM: ἐπιόντων ἐπιόντων Π ἐνισταμένου NΠBA: ἐνισταμένης M 3. ἑαυτοὺς NBAM: ἑαυτοὺς ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἑαυτοῖς Π αὐτοῖς NBAM: αὐτοῖς ἐπομένου ἐπι διαγεγραμμένου Π 4. τὸ μὴ NΠB: μὴ AM 5. ἀλᾶσθαι ἔγραψα: ἀλᾶσθαι Ξ 6. φιλονεικία NBAM: φιλονεΐα Π 7. μὲν οὐ-
 δὲν ἄτοπον NΠBM: μὲν ἄτοπον οὐδὲν A 10. τῆνᾶλλως M: τῆνᾶλλως ΠBA: τὴν ἄλλως N 11. ἐστερημένοις NBAM: ἐστερημένοις Π 12. μόνῳ NΠM: μόνον BA 16. ἐς NΠB: εἰς AM 19. ἀρπάζουσι NBAM: ἀρπάζουσι Π 21. ποιήσο-
 μεν ἔγραψα: ποιήσωμεν A: ποιήσωμεν NΠBM

μίους προώμεθα καὶ μηκέτι κοινωνοὺς ἔχωμεν τῶν κινδύνων, ἀλλὰ μόνοι μεταξὺ βαρβάρων ἀπολειφθῶμεν; Ἦκουον δ' ἔγωγε ἐνίων ὡς ἀνθεκτέον ἐστὶ τοῦ βαρβάρου, τῶν ἐκ τῆς Ἑσπέρας ἤδη πραγμάτων ἐξελεγχθέντων, μηδεμίαν ἐκεῖθεν ἔτι ζυμμαχίαν ἐλπίζουσι. Θαυμάζω δὴ τῶν τὰ τοιαῦτα λεγόντων πρῶτον μὲν εἰ 5 πλείους ἀνθ' ἑνὸς τοὺς πολεμίους ἀγνοοῦντες ἡμῖν ἐντεῦθεν παρασκευάζουσιν, εἴθ' ὅτι λέληθεν αὐτοὺς ὅση τις ἐστὶν ἡ περιουσία τῆς τῶν Ἑσπερίων δυνάμεως. Προσθείην δ' ἂν ὅτι καὶ οὐδ' ἐς νῦν φέρουσι τὸ αἰσώπειον, ὅπερ ἐκεῖνος περὶ προβάτων καὶ λύκων ἐπλάσατο.

10

Ἄλλὰ, πολλὰ ἂν ἔχων πρὸς τούτοις εἰπεῖν, παραλείπω τοῦ τε μὴ φορτικὸς εἶναι δόξαι καὶ τοῦ τὰ τοιαῦτα μὴ τοῦ παρόντος εἶναι σκοποῦ. Σοὶ δ' ἂν εἴη λοιπὸν, ὦ θειότατε βασιλεῦ, καὶ τοῦ μεγαλοπρεποῦς σου φρονήματος ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἐντεῦθεν καὶ τὸν ἀπὸ γραμμῆς λίθον κινῆσαι, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ 15 λόγου. Ἐλπίς γὰρ ἅπασιν ἀγαθὴ χωρεῖ διὰ πάντων, σοῦ τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἄνευ θείας μοίρας νυνὶ βεβασιλευκότος, ὅψε γοῦν τοὺς ἡμετέρους φῶς ἐλεύθερον ὄψεσθαι.

1. ἔχομεν ΝΠΒΜ: ἔχωμεν^ο Α κινδύνων ΝΠΒΑ: δύνων^{κιν} Μ
 3. ἐστὶ ΝΠΒΑ: ἐστὶ Μ ἔσπερας ΝΠΒΑ: ἐσπέρας ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἐσπέρων Μ 4. ἐξελεγχθέντων ΒΑΜ: ἐξελεγχθέντων ΝΠ 7. τίς ΝΠΒΑ: τις Μ 12. δόξαι ΝΠΒΑ:

λοιπὸν^ω
 δόξω Μ 13. εἴη λοιπὸν ὦ θειότατε ΝΠΒΑ: εἴη, θειότατε Μ
 16. ἐλπίς ΝΠΒΑ: ελπίς Μ 18. ὄψεσθαι ΝΠΒΑ: ὄψεσθαι Μ

Μετὰ τὴν λέξιν ὄψεσθαι Τέλος Τέλος ἐν τῷ Π: Ἐν δὲ τῷ Β χειρὶ νεωτέρᾳ 1449, εἶτα δὲ Finis. finis. FINIS καὶ τάδε· Orationes quaedam elegantissimę egregii ac praeclarissimi doctoris dñi iohannis argiropuli constantinopolitani. Qui patauini gymnasii rhetor et dialecticus et philosophus et scotista per triennium rexit habenas et doctor de more insigniri meruitur ad serenissimum imperatorem Constantinum paleologum et de fratris obitu funebriae et ad ipsum consolatoriae; ~

ΤΟΥ ΣΟΦΩΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΥ
ΚΥΡΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΜΥΘΗΤΙΚΟΣ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΕΠΙ Τῷ ΘΑΝΑΤῷ
ΤΗΣ ΕΑΥΤΟΥ ΜΗΤΡΟΣ

Ἔοικε, θειότατε βασιλεῦ, ἐν οὐδέν τῶν παρ' ἡμῖν εἶναι τῶν
ἰσταμένων οὐδ' ὁ φανέν οὐ μείζω τὴν ἀθυμίαν ἡμῖν κατέλιπεν
ἀπιὸν ἢ περιὸν παρῆχε τὴν ἡδονήν. Μαρτυρεῖ μου τῷ λόγῳ τὸ
τῆς κινήσεως μέτρον, ὁ χρόνος, πολλάς μὲν πραγμάτων ἄλλοτε
5 ἄλλας φέρων μεταβολάς, πολλάς δὲ ἀνθρώπων διαδοχάς· ὧν οἱ
μὲν βραχὺ τι παρακύψαντες ἐς αὐτὸ τοῦ βίου τὸ θέατρον ἀπεκρύ-
ψαντο, μηδενὸς μὲν αὐτοὶ ἀπολελαυκότες καλοῦ, μηδεμιᾶς δὲ
ἑτέροις ἦν ἂν εἰπεῖν ἔχει τις ὠφελείας οὐδ' ὅπωςτιοῦν αἴτιοι γεγο-
νότες, ζηλωτοὶ μὲν ἴσως ἐνίοις οἷς τῶν τοῦ βίου κακῶν οὐ πάνυ
10 τοι μετειλήφασιν, ἀνευδαίμονες δὲ τῷ παντὶ, ἅτε καὶ τοῦ παρόντος
τέλους διαμαρτόντες καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ἐκείνην οὐχ ὡς ἐχρῆν

Περιλαμβάνεται μόνον ἐν τῷ κώδικι τῆς βιβλιοθήκης Μαδρίτης
115 (4636) φ. 148^α - 155^β, γεγραμμένῳ τὸν 15^ο αἰῶνα ἐν τούτῳ τῷ
μέρει ὑπὸ Ἰωάννου τοῦ Τζυκανδύλη, οὗ τὸ ὄνομα φέρεται ἐν τέλει
τοῦδε τοῦ λόγου γεγραμμένον χειρὶ τοῦ Κωνσταντίνου Λασκάρως μετὰ
τὴν λέξιν ὀφθῆναι. Ἴδε Λακεδαιμόνιοι βιβλιογράφοι καὶ κτήτορες κω-
δίκων ἐν Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. Δ' σ. 175.

Ἐν τῇ ἐπιγραφῇ σωφωτάτου· τὰ δὲ Κων^{5ν} ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς
ἑαυτοῦ μητρὸς πρόσθετα ἐν τῇ ᾧα διὰ χειρὸς Κωνσταντίνου τοῦ Λα-
σκάρως τοῦ τὰς λοιπὰς πραγματείας καὶ τοὺς ἄλλους λόγους τοῦ
'Αργυροπούλου ἐν τῷ κώδικι γράψαντος.

1. θειότατε ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος θειώτατε 8. τίς
ὅπωςτιοῦν 9. ζηλωτοὶ ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ζηλωτὸν
11 (καὶ κατωτέρω πανταχοῦ) οὐχ'

μάλιστα κομισάμενοι· οὐδὲ γὰρ ἔχει νοῦν, οἶμαι, τὴν ἐκ τῶν
 δεινῶν ὠφέλειαν διὰ τὰ δεινὰ παριδεῖν, οὐδὲ πρὸς ἀνδρὸς νοῦν
 ἔχοντος ἀπολελεῖσθαι τῆς ἀρετῆς, ἧς ἰδρωῖτα, κατὰ τὸν εἰπόντα,
 θεοὶ προπάρουθεν ἔθθησαν. Οἱ δὲ τῆς ἐν οὔσιν μετεσχηκότες διαίτης
 καὶ τῆς ἐντεῦθεν εὐζωίας ἐπιλαβόμενοι μάλιστα μὲν σφίσιν αὐ- 5
 τοῖς, οὐχ ἦττον δὲ καὶ ἄλλοις οὐ σμικρῶν οὐδ' ὀλίγων ἀγαθῶν
 γεγονάσιν αἴτιοι· ἐῷ λέγειν ὅσοι μάτην εἰσῆλθον τοῦ βίου τὸ θέα-
 τρον, ὥσπερ ἐς Ὀλύμπια μὲν ἦκοντες ὡς ἀθλήσαιεν, μηδὲν δὲ
 κοτίνου ἄξιον ἐργασάμενοι καὶ τοσοῦτον μὲν ὑποστάντες τὸν πόνον,
 ὥστε ἐν ἀγωνίᾳ μέσῃ γενέσθαι, ἐπανήκοντες δὲ αὔθις ὥσπερ εἰ 10
 μηδὲ τὴν ἀρχὴν εἰσῆλθον τὸ στάδιον. Οὐ μὲν ἄλλ' εἰ ταῦτα μὲν
 οὐδὲ ποθεν γιγνόμενα παύεται, ἡμῖν δὲ ἀντὶ τούτων ἀνία καὶ
 ξυμφορῶν ἐσμὸς περιγίγνεται, τοῦτο μὲν ἡμᾶς αὐτοὺς, τοῦτο δὲ
 τοὺς οἰχομένους || δακρύουσιν, οὐχ ὁρῶ πῶς ἂν ἐν ἡμῖν τι μακά- φ.148⁶
 ριον γένοιτο ἢ πῶς οὐ διὰ τὸ λυπεῖσθαι μόνον καὶ κακῶς πάσχειν 15
 ἐς αὐτὸ τοῦ βίου τὸ θέατρον ἤκομεν. Εἰ δὲ ταῦτα μὲν ἐφ' ἡμῖν
 οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἐφ' οἷς ὅπως ἂν ἄλλως ἔσοιτο βουλευσαίμεθα,
 γίγνεται δὲ ἀνάγκη ἦν θεσμὸς φύσεως καὶ νόμος ξυνθέσεως καὶ
 τάναντία τοῖς φύσει ξυγκειμένοις ἐπάγει, δεῖ δὴ πού τὸν νοῦν τοῖς
 πράγμασιν ἐπιστήσαντας οὕτωςι χρῆσθαι τοῖς γιγνόμενοις, ὥσπερ 20
 αὐτὰ κελεύει τὰ πράγματα. Οὕτω γὰρ ἂν ἄξιά τε τοῦ ἡμετέρου
 νοῦ καὶ τῆς λογικῆς φύσεως πεποιηκότες ὀφθείημεν, ἔκ τε τῶν
 γιγνομένων αὐτῶν οὐδὲν πλέον ἢ ὅπερ ἐπεφύκει δόξαιμεν ἂν ἐλ-

1. Μεταξὺ τῶν λέξεων οὐδὲ καὶ πρὸς εὗρηνται διαγεγραμμένα
 τάδε· γὰρ ἔχει νοῦν οἶμαι 3. ἧς ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος οἷς
 5. ἐπιλαβόμενοι ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἐπιλαβόμενοι
 10. ἐπανήκοντες ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἐπανήκοντες
 12. γινόμενα 14. τί 17. οὐδ' ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γρα-
 φέντος οὐδὲ 19. ἐπάγει ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἀπάγει
 20. οὕτωςι μετ' ἄλλο οὕτωςι διαγεγραμμένον 22. πρὸ τῆς
 λέξεως νοῦ ἄλλο γράμμα διαγεγραμμένον 23. ἢ πρόσθετον ἄλλη
 χειρὶ ἄνωθεν

πίζειν καὶ ὅσαι ὥραι τοῦθ' ὅ τι ἂν ἐνδέχοιτο προσδοκᾶν. Ὁ μὲν οὖν παρῶν καιρὸς, ὧ μέγιστε βασιλεῦ, δακρῦειν τε ἅμα καὶ φιλοσοφεῖν ἀναγκάζει, τοσοῦτον ἑκατέρου δεόμενος ὅσον καὶ ἑκάτερον ἀντίρροπὸν τε ἅμα καὶ μεγίστην αὐτὸς παρέσχε ῥοπήν, **ξυμφορὰν**
 5 μὲν ἐς θρήνους, θρήνους δὲ αὖ ἐς τὸ φιλοσοφεῖν προστησάμενος.

Ἐγὼ δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως χρήσομαι τῷ καιρῷ ἢ ὅπως ἑμαυτοῦ γενόμενος φιλοσοφήσω τὸ πάθος ἐξ οἰμωγῶν αὐτῶν καὶ δακρῦων φέρειν διδάσκων τὴν **ξυμφορὰν** καὶ τοιούτοις πρὸς σέ χρώμενος, βασιλεῦ, ἃ ἂν εἴ τις ἔλεγε νυνὶ πρὸς ἐμέ, οὐ πάνυ με πειθόμενον
 10 εἶχεν, οὕτως ἠττηθέντα τῷ πάθει τῆς **ξυμφορᾶς**. Πλὴν ἀλλὰ πειρατέον εἰπεῖν ὅπως οὖν καὶ παραμυθητέον ὡς ὁ καιρὸς αὐτὸς ἀπαιτεῖ τὴν τε σὴν **ξυμπαθεστάτην** ψυχὴν καὶ ὅσοι τῆς παρούσης ἤσθοντο **ξυμφορᾶς**· ἐστὶ δὲ ἄρ' οὐδεὶς, ὡς εἰπεῖν, ὅς οὐκ ἤλγησε τὴν ψυχὴν οὐδ' ὅς πηγὰς τινὰς ἄλλας οὐκ ἀφῆκε δακρῦων. Ἰδία
 15 γὰρ αὕτη καὶ..... αὖθις ζημία πᾶσι νενόμισται.

Τὸ μὲν οὖν ἐπὶ τοῖς οἰχομένοις οἰμώζειν καὶ ἀνιᾶσθαι εὐλογον
 φ.149· ἂν τῷ δόξειεν εἶναι καὶ φύσει τοῖς ἀνθρώποις προσεῖναι· || φιλαν-
 θρωπίας γὰρ ἴσως ἢ **ξυμπαθείας** ἢ τινος τῶν τοιούτων τεκμήριον
 γένοιτ' ἂν. Οἱ γοῦν πολλοὶ **ξυμπαθεστέρους** καλεῖν εἰώθεσαν οἱ
 20 σφόδρα ἂν ὤμωξαν καὶ ἐδάκρυσαν καὶ τοῖς νενομισμένοις πόρρω

2. (καὶ κατωτέρω πολλαχοῦ) τὲ 3. καὶ πρόσθετον νεωτέρᾳ χειρὶ
 ἄνωθεν 4. παρέσχε ἐκ τοῦ παρέσχεσ 7. φιλοσοφί^ῃσω
 ἡμωγῶν 9. Τὸ εἰ πρόσθετον νεωτέρᾳ χειρὶ ἄνωθεν 10 πάθει ἐκ
 τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος πάθην 15. Τὸ κενὸν ἔνεκα κηλίδος μέλανος

16. Τὰ πρὸ τῶν λέξεων Τὸ μὲν οὖν - καὶ τῆς αὐτῆς ἀποδείξεως κρείττονι (σ. 64,18) αὐτολεξεὶ καὶ ἐν τῷ Παραμυθητικῷ πρὸς Κωνσταντῖνον (ἄνωτέρω σ. 11,1 - 25,15), τὰ δὲ μετὰ ταῦτα ὅμοια μετὰ τινων μεταβολῶν. Αἱ ἐν τῷ πρώτῳ τούτῳ μέρει (Ψ) μικρόταται ἀπὸ τοῦ Παραμυθητικοῦ (Ω) διαφοραὶ σημειοῦνται κατωτέρω. Ἐν δὲ τῇ ὥρᾳ τοῦ κώδικος ἐγράφησαν ἐνταῦθα χειρὶ τοῦ Κωνσταντίνου Λασκάρεως τάδε· Τὸ μὲν οὖν Ἐπὶ τοῖς οἰχομένοις ἀρχὴ τῆς παραμυθίας· μετὰ τὸ προοίμιον τοῦ ἄλλου λόγου ἀνάγνωθι ταῦτα, ἔπειτα ἐπάνελθε εἰς τὸν ἐπίλογον. Πρὸβλ. τὰς σημειώσεις ἄνωτέρω ἐν σ. 11. 18. ἦτινός

20. σφόδρα Ψ: σφόδρ' Ω